

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 372/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. A., Š., D. P., Š., a M. J. ml., Š., zastúpených advokátkou JUDr. R. F., Š., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 282/08 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 25 C 48/03) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. A., D. P. a M. J. ml. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2009 doručená sťažnosť A. A., Š., D. P., Š., a M. J. ml., Š. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. R. F., Š., v ktorej namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 282/08 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 25 C 48/03).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 14. marca 2003 podal právny predchodca sťažovateľov okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu. Právny predchodca sťažovateľov po začatí konania v predmetnej veci zomrel a namiesto neho na jeho miesto vstúpili jeho právni nástupcovia – sťažovatelia. Okresný súd Bratislava III v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 18. januára 2006, ktorým návrhu sťažovateľov vyhovel v plnom rozsahu. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na základe odvolania odporkyne 26. júna 2007 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava III uznesením sp. zn. 25 C 48/03 z 22. októbra 2007 ustanovil v konaní znalca z odboru písmaoznactva. Ustanovený znalec Okresnému súdu Bratislava III po uplynutí takmer jedného roka 13. októbra 2008 oznámil, „*že pre vykonanie jeho znaleckého posudku je potrebné vo veci vykonať znalecký posudok za účelom zistenia ďalších skutočností*“.

Ďalšie prieťahy v tomto konaní okresný súd spôsobil tým, že až 9. septembra 2009 t. j. s odstupom ďalšieho roka, ustanovil do konania znalca z odboru psychiatrie z dôvodu preskúmania skutočností navrhnutých znalcom z odboru písmaoznactva.

Sťažovatelia sa so svojou sťažnosťou na prieťahy v uvedenom konaní z 29. septembra 2009 obrátili na predsedníčku okresného súdu, ktorá im odpovedala podaním z 27. októbra 2009, v ktorom posúdila ich sťažnosť ako nedôvodnú.

Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 282/08 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 25 C 48/03) porušené, priznal každému z nich primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a náhradu trov konania v sume 711,64 €.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj porušenie ich práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 282/08 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 25 C 48/03).

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovatelia 1. októbra 2009 doručili okresnému súdu sťažnosť na prieťahy podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorá je právnym prostriedkom nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Predsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi z 27. októbra 2009 konštatovala, že sťažnosť sťažovateľov považuje za nedôvodnú, avšak súčasne poukázala na okolnosti, ktoré ovplyvnili, resp. predĺžili konanie v uvedenej veci (predovšetkým poukázala na zložitosť veci, potrebu znaleckého dokazovania, resp. nevyhnutnosť vypracovania viacerých znaleckých posudkov, ako aj na skutočnosť, že okresný súd bol najmä v roku 2008

„*mimoriadne personálne poddimenzovaný*“). Napriek tomu sťažovateľom prisľúbila vykonanie opatrení v záujme zabezpečenia plynulosti ďalšieho priebehu uvedeného konania, resp. vykonávanie dohľadu nad ďalším priebehom uvedeného konania, keď uviedla, že v tejto veci bude „*vykonávaný nad plynulosťou tohto konania v súlade s ust. § 53 zák. č. 757/2004 Z. z. dohľad predsedom súdu*“.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o súdoch predseda súdu dohliada na dodržiavanie zásad sudcovskej etiky, zásad dôstojnosti súdneho konania a plynulosti súdneho konania a na tento účel

- a) dohliada na riadny chod súdnych oddelení,
- b) sleduje a hodnotí pravidelnosť práce sudcov a senátov v oblasti organizácie a efektivity práce senátov a oddelení, efektivity využívania pridelených prostriedkov a efektivity využívania pojednávacích dní,
- c) vykonáva previerky súdnych spisov a manipulácie s nimi,
- d) sleduje dodržiavanie sudcovskej etiky a správanie súdnych úradníkov a zamestnancov súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva,
- e) zúčastňuje sa na niektorých pojednávaniach,
- f) sleduje rozhodovaciu činnosť sudcov z hľadiska plynulosti súdneho konania,
- g) vybavuje sťažnosti.

Sťažnosť sťažovateľov bola na poštovú prepravu podaná 30. októbra 2009 (ústavnému súdu doručená 3. novembra 2009).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediacich“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za

také priedahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd dospel k názoru, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mali sťažovatelia právo, len jeden mesiac pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nepredstavuje dostatočný časový priestor na poskytnutie možnosti napadnutému všeobecnému súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu. Ústavný súd zastáva stanovisko, že predmetná sťažnosť bola v okolnostiach prípadu zo strany sťažovateľov iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priedahom v napadnutom konaní (m. m. IV. ÚS 278/04).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zastáva názor, že hoci sťažovatelia podali predtým, ako sa obrátili na ústavný súd, sťažnosť podľa zákona o súdoch, takéto formálne využitie právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľmi nemožno považovať za efektívny postup, ktorý by predstavoval splnenie podmienky prípustnosti sťažnosti podľa označeného ustanovenia zákona o ústavnom súde. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich práv účinne poskytuje a na použitie ktorého sú oprávnení podľa osobitných predpisov, bolo bezúspešné a neprinieslo nimi sledovaný cieľ, ani k záveru, že napriek jeho využitiu predsedníčka okresného súdu primerane nereagovala a nevyužila príležitosť, aby sama urobila nápravu a odstránila protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľmi.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľa v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu dochádza k zbytočným priet'ahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2009